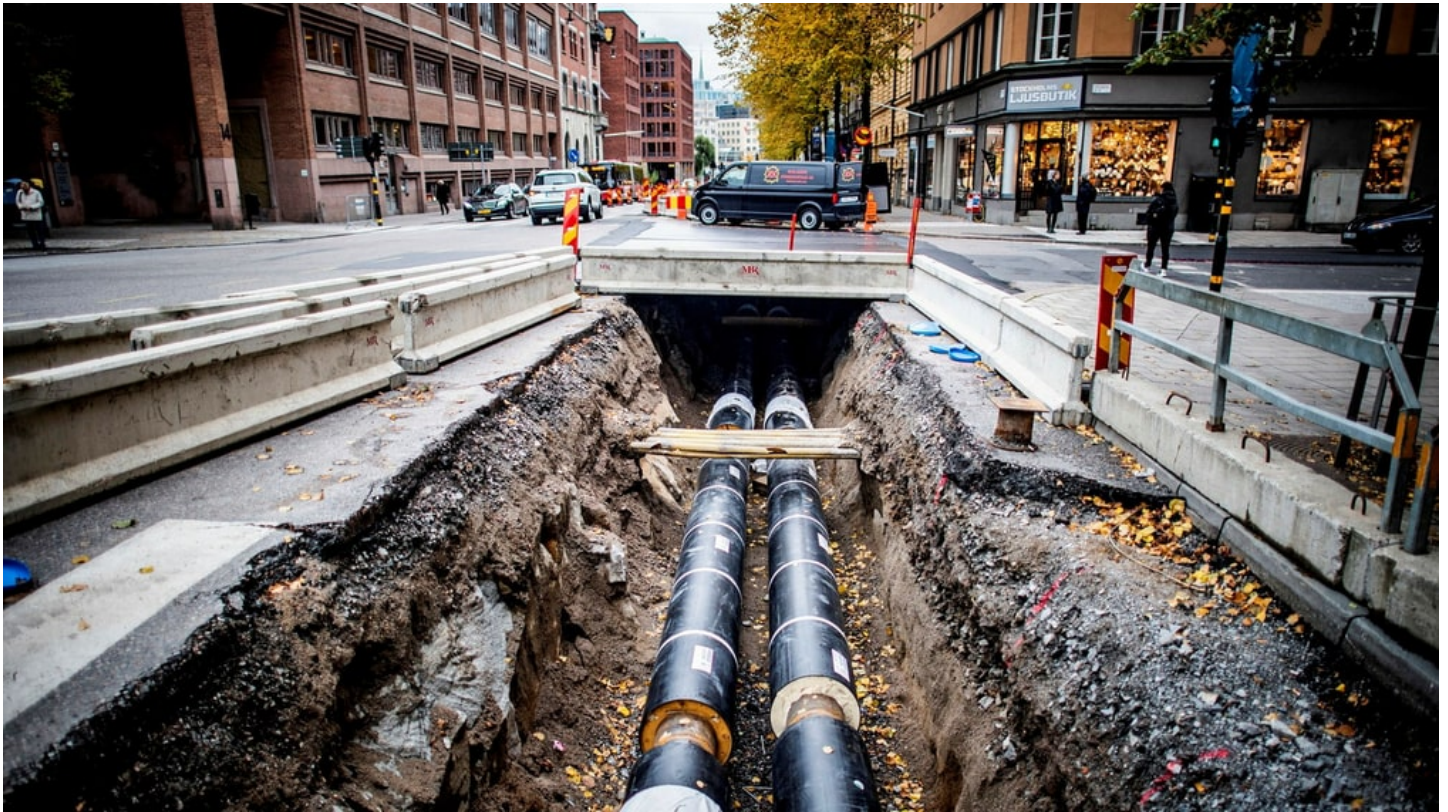


DN DEBATT

DN Debatt. "Fjärrvärmekunder står inför en abonnemangsfälla"



PUBLICERAD 18:00



Regeringen måste över fjärrvärmelagen, så att den uttömmande preciserar i vilka fall fjärrvärmebolagen har rätt att säga upp sina kunder, skriver artikelförfattarna. Foto: Magnus Hallgren

DN DEBATT 18/2.

Två kommuners agerande har skapat en förtroendekris för fjärrvärme. Abonnenter krävs på nya, dyra anslutningsavgifter, och Energimarknadsinspektionen har meddelat att den inget kan göra. Hundratusentals husägare riskerar att drabbas på samma sätt. Vi manar de som överväger fjärrvärme till försiktighet, skriver företrädare för Villaägarnas riksförbund.

Kommunpolitikerna i Huddinge och Botkyrka har genom sitt fjärrvärmebolag SFAB orsakat en förtroendekris för fjärrvärme i Sverige. [SFAB vill säga upp samtliga sina drygt 3 000 småhuskunder](#), om de inte betalar nya anslutningsavgifter på upp till 100 000 kronor. Alla fjärrvärmebolag har samma avtalsvillkor, vilket gör att en miljon boende i småhus riskerar att drabbas på samma sätt. Lagändring krävs för att stävja denna abonnemangsfälla.

Politikerna och deras fjärrvärmebolag SFAB tänker börja med att avsluta fjärrvärmeavtalen för 74 småhusägare i Norsborg utanför Stockholm, om de inte får in nya anslutningsavgifter. SFAB kommer därefter på motsvarande sätt att gå vidare med att avsluta fjärrvärmeavtalen för sina övriga mer än 3 000 småhuskunder, om inte kunderna betalar nya anslutningsavgifter.

Sedan Villaägarna engagerat sig i ärendet och de boende protesterat mot kostnaderna, säger bolaget att det kommer att kosta småhusägarna mellan 40 000 och 100 000 kronor per hushåll. Pengarna ska användas till ny fjärrvärmecentral, flytt av anslutningspunkt och nya ledningar i husen. Något som bolaget egentligen ska stå för, enligt gällande avtal.



Foto: Janerik Henriksson/TT

SFAB hävdar att konkurrenslagstiftningen tvingar bolaget att kräva kunderna på nya anslutningsavgifter, då det annars skulle missgynna säljare av bergvärme och pellets pannor. Villaägarna anser att det inte strider mot konkurrenslagstiftningen att avstå från att kräva kunderna på nya anslutningsavgifter. När fjärrvärmebolag tidigare har renoverat sina fjärrvärmenät, har de inte tagit ut nya anslutningsavgifter från kunderna. Och inget fjärrvärmebolag har hamnat under Konkurrensverkets tillsyn för detta. Däremot kan SFAB göra sig skyldigt till konkurrensrättsliga övertramp som kundexploatering och leveransvägran, när bolaget hotar kunderna med att säga upp deras fjärrvärmeavtal om de inte står för kostnader som bolaget egentligen borde ta hand om.

Bolaget hänvisar till att deras fjärrvärmeavtals skrivning om ”betydande försämring av leverantörens affärsmässiga förutsättningar för att tillhandahålla fjärrvärme, som inte endast är tillfälliga” ger bolaget rätt att säga upp småhusägarnas fjärrvärmeanslutningar i Norsborg. Det är helt enkelt för dyrt och olönsamt att renovera fjärrvärmenätet, i vart fall om kunderna inte går med på att betala den nya anslutningsavgiften, som bolaget egentligen inte har rätt till.

När inte ens ett sådant område anses vara tillräckligt lönsamt för fjärrvärme, ligger nästan alla småhusområden med fjärrvärme i farozonen för att få fjärrvärmen avvecklade.

SFAB har inte visat några kalkyler på att det är olönsamt att renovera fjärrvärmenätet i de aktuella kvarteren i Norsborg. Tomterna är små med korta ledningar mellan husen, som till 99 procent är anslutna till fjärrvärme.

När inte ens ett sådant område anses vara tillräckligt lönsamt för fjärrvärme, ligger nästan alla småhusområden med fjärrvärme i farozonen för att få fjärrvärmen avvecklad. I vart fall om man på andra håll i landet resonerar på samma sätt som politikerna i Huddinge och Botkyrka kommun samt SFAB.



Foto: Magnus Hallgren

Småhusägare i Sverige har ofta investerat 100 000 kronor eller mer i sin fjärrvärmeanslutning och är beroende av denna för att kunna ha varmt i husen. Det rör sig således inte om en tjänst som är enkel att klara sig utan eller lättvindigt går att byta bort. I och med att alla fjärrvärmeföretag i Sverige använder sig av samma fjärrvärmeavtal som SFAB, öppnar det för att de kräver sina totalt 350 000 hushåll i småhus på nya anslutningsavgifter. I så fall en ren krigsförklaring från fjärrvärmebranschens sida.

Det går inte att bedöma om man som kund anses vara olönsam och därmed riskerar att fjärrvärmeföretaget säger upp fjärrvärmeanslutningen. Osäkerheten med att fjärrvärmeföretagen när som helst kan kräva sina kunder på nya anslutningsavgifter, gör att Villaägarna manar småhusägare som överväger fjärrvärme till försiktighet. Inget fjärrvärmeföretag i Sverige har hittills i avtal åtagit sig att inte kräva sina kunder på nya anslutningsavgifter.

Det rör sig således inte om en tjänst som är enkel att klara sig utan eller lättvindigt går att byta bort.

Energimarknadsinspektionen har meddelat att myndigheten inte får utöva tillsyn gentemot fjärrvärmebolag som vill säga upp kunder på grund av dyr renovering av fjärrvärmenätet, så som SFAB vill göra. Detta då fjärrvärmelagen inte säger någonting om uppsägning av detta skäl.

Villaägarna önskar därför att regeringen ser över fjärrvärmelagen, så att den uttömmande preciserar i vilka fall fjärrvärmebolagen har rätt att säga upp sina kunder. Likaså att Energimarknadsinspektionens tillsyn utsträcks till att omfatta en

sådan utvidgad uppsägningsreglering. I annat fall är risken att fjärrvärme trots miljömässiga fördelar gradvis avvecklas för småhus.

TEXT

Jonathan Lindgren, samhällspolitisk expert, Villaägarnas riksförbund

Ulf Stenberg, chefsjurist, Villaägarnas riksförbund

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt